

ОПШТИНА МОДРИЧА

ОМЛАДИНСКА ПОЛИТИКА

ОПШТИНЕ МОДРИЧА

за период 2013 - 2017. година

Април, 2013. године

САДРЖАЈ:

1. Увод	4
2. Анализа општег стања	6
2.1. Анализа стања по појединим областима	17
2.1.1. Образовање и запошљавање младих	17
2.1.2. Социјална политика према младима	18
2.1.3. Култура, рекреативни спорт и слободно вријеме младих	18
2.1.4. Здравствена заштита младих	19
3. Поједине области са стратешким циљевима	20
3.1. Образовање и запошљавање младих	20
3.2. Социјална политика према младима	20
3.3. Култура, рекреативни спорт и слободно вријеме младих	20
3.4. Здравствена заштита младих	20
4. План дјеловања (табеларни приказ)	21
4.1. Финансијске претпоставке за реализацију	26
4.2. Преглед укупних средстава неопходних за имплементацију	27
5. Провођење и мониторинг	28

1. Увод

Омладинско организовање у Републици Српској заснива се на поштовању људских права и слобода, као и изворних начела демократије заснованих на Уставу БиХ, Уставу РС и међународним конвенцијама из области омладинске дјелатности. Законски основ за доношење документа Омладинска политика на локалном нивоу налази се у Закону о омладинском организовању РС („Службени гласник РС“ број 98/04, 119/08 и 1/12). Чланови 11. и 12. овог Закона гласе:

Члан 11.

Брига о омладини је од општег интереса за Републику.

Општи интерес, из претходног става овог члана, остварује се уређивањем и стварањем услова за омладинско организовање и бригу о омладини.

Општи интерес остварује се доношењем и реализацијом утврђеног документа омладинске политике на нивоу Републике и јединица локалне самоуправе.

Члан 12.

Омладинском политиком из претходног члана, уређују се основни циљеви, правци развоја и задаци у омладинском сектору, као што су питања: васпитање младих, његовање моралних, естетских, културних и спортских вриједности, развијање физичких и духовних вриједности личности, свијест о хуманистичким вриједностима, личној и друштвеној одговорности, социјално – здравственој заштити, запошљавању, екологији и др.

Омладинска политика, без обзира на ком нивоу власти се дефинише и доноси, подразумева стратегију која младима помаже у рјешавању њихових проблема и даје им могућност већег утицаја на друштво било појединачно или колективно.

У складу са већ наведеним законом, а с циљем унапређења и побољшања положаја младих, све општине у Републици Српској су имале обавезу да израде и усвоје стратешке документе за младе, чиме би се успоставио системски и уређен однос између младих и омладинских организација, са једне и општине са друге стране.

На основу донесене Одлуке о приступању изради омладинске политике за општину Модрича („Службени гласник општине Модрича“, број 5/07), „Омладинска политика општине Модрича за период 2008–2012. година“ усвојена је на сједници Скупштине општине Модрича 31.03.2008. године и представља први документ који плански и стратешки прилази рјешавању проблема и задовољавања потреба младих, на подручју општине Модрича кроз четири различите области дјеловања.

Политиком је остварено заједничко дјеловање свих укључених и заинтересованих страна чиме је политика оправдала своје постојање и допринијела рјешавању проблема и задовољавању потреба младих, како би побољшала положај младих у друштву. Реализација циљева из политике не би се могла остварити без укључивања школа и релевантних институција, а нарочито омладинских организација.

Омладинска организација, према Закону о омладинском организовању РС је добровољна и на основу статута уређена организација са правним статусом удружења грађана, која дјелује на принципима добровољности, демократичности и поштовању законских прописа, а својим радом доприноси побољшању статуса младих, укључивању младих у живот друштвене заједнице, као и рјешавању проблема младих.

Циљеви омладинског организовања су:

- подстицање систематског унапређења и развоја омладинског организовања и омладинске политике уз активно учешће омладине,
- анимирање омладине,
- афирмација омладинских активности,
- заступање интереса и права омладине,
- промоција учешћа младих у процесу одлучивања

2. Анализа општег стања

На подручју општине Модрича регистроване су слиједеће омладинске организације, и то:

- **УГ „Светосавска омладинска заједница Модрича“**, основано је крајем 2006. године, са циљем да доприноси, у оквирима духовно – вјерског, културног, научно – просвјетног, добротворног и информативног рада, вјерском и моралном препороду и сабирању омладине у Православној цркви, и националном успону српског народа.
- **Развојно - едукациони центар Модрича (РЕЦЕМ)**, је основан у првој половини 2007. године. Мисија РЕЦЕМ-а је изградња грађанског друштва, развој демократских права и слобода грађана, побољшање улоге младих у друштву, успостављање владавине права као и стварање повољних животних услова за бољи живот свих људи широм Републике Српске.
- **Омладински књижевни клуб „Младост“**, основан је 2000. године. Клуб својим програмима и активностима развија и унапређује књижевно стваралаштво, новинарство и његову популаризацију. Његује и развија интересе за истинске умјетничке вриједности писане ријечи. Сарађује са клубовима и другим организацијама, удружењима, књижевним ствараоцима – културним и јавним радницима.
- **УГ „Асоцијација младих Врањак“** основано је 2009. године са циљем побољшања живота младих са аспекта побољшања животног стандарда, учествовања у процесу одлучивања, остваривање боље међународне сарадње, борбе против порока, поштовања људских права, очувања културног, еколошког и природног богатства и развоја туризма на локалном нивоу.
- У оквиру УГ „4Т“ од 2000. године активно дјелује и **Секција младих Таревци**. Секција младих Таревци води акције на плану едукације те покретања рада спортских и културно - забавних садржаја за младе. Посебну активност усмјерили су на секције као што су: фолклор, музичка секција, плесна група, хор севдалинки и илахија ... С обзиром да је постојећи Омладински дом у Таревцима током ратних дејстава био оштећен један од главних носилаца обнове дома била је Секција младих Таревци.
- У оквиру општинске организације Црвеног крста егзистира и **Подмладак и Омладина Црвеног крста Модрича** који дјелују волонтерски, а углавном су у питању ученици основних и средњих школа. Циљ дјеловања је свестрано ангажовање младих у различитим областима са циљем правилног усмјеравања у развоју и превенцији малољетничког преступништва, наркоманије, болести зависности, итд.

Након стављања ван снаге документа „Омладинска политика општине Модрича за период 2008 - 2012. година“ начелник општине Модрича је донио одлуку о именовању Комисије за израду документа „Омладинска политика општине Модрича за период 2013 - 2017. године“.

Задатак комисије је да:

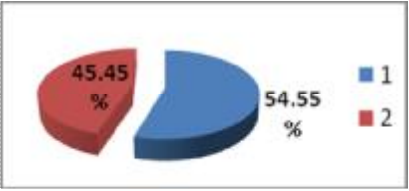
- а Прикупи потребне податке о положају младих на подручју општине
- а Контактира и лобира особе које својим радом могу допринијети побољшању положаја младих на подручју општине
- а Припрема нацрт омладинске политике у циљу побољшања положаја и рјешавања утврђених проблема младих.

Први корак у креирању омладинске политике био је истраживање стања и потреба младих људи на подручју општине Модрича. Током истраживања водило се рачуна да узорак буде што репрезентативнији, тј. да обухвата различите категорије циљних група:

- младе људе мушке и женске популације,
- представнике различитих националности,
- домицилно становништво, избјеглице и расељена лица,
- ученике средњих школа, студенте, запослене и незапослене,
- младе који су друштвено активни (чланови неког удружења или организације) и оне који то нису,
- младе из потпуних и непотпуних породица,
- младе и из урбаног и из руралног подручја.

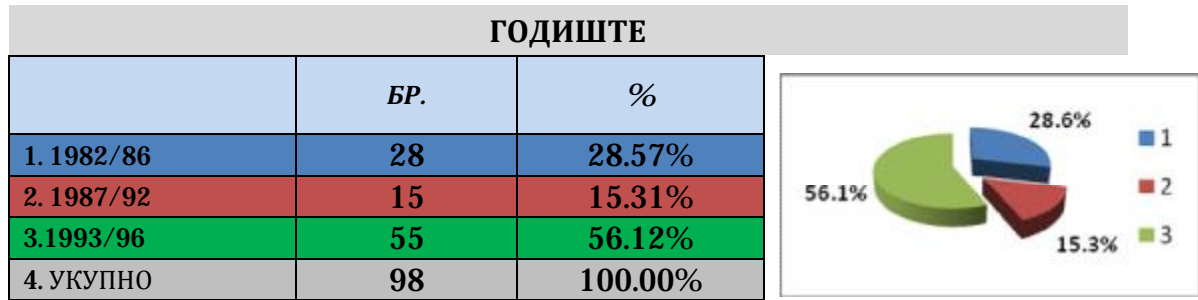
Истраживање је урађено на основу спроведене анкете (анкетирано 102 испитаника узраста од 16 – 30 година). Од достављених 102 упитника 3 упитника су била неважећа, па ћемо у наставку анализе приказати резултате 99 упитника.

ПОЛ		
	БР.	%
1. ЖЕНСКО	54	54.55%
2. МУШКО	45	45.45%
3.УКУПНО	99	100.00%

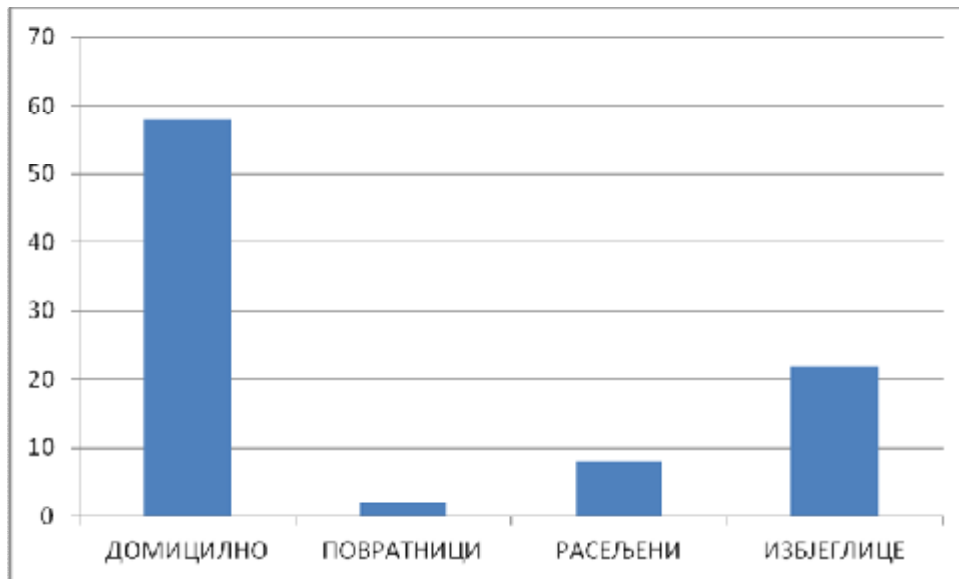

У анкетирању је учествовало 54,55% младих женског и 45,45% младих мушког пола, од чега је 28,57% старости од 26-30 година, 15,31% старости од 20-25 година и 56,12% од 16-19 година. Обзиром да након завршене средње школе велики број младих уписује факултет и одлази у веће градове, као и да одређени број њих одлази због запослења у друге градове или иностранство, највише младих и са највећим бројем потреба у различитим областима у нашој општини чине млади узраста 16-19 година. Из тог разлога стављен је посебан акценат на ту категорију

младих па је у сарадњи са СШЦ „Јован Цвијић“ и професорима извршено анкетање два разреда (2. и 4. разред) на часовима одјељенске заједнице и зато највећи број анкетираних и јесу средњошколци.

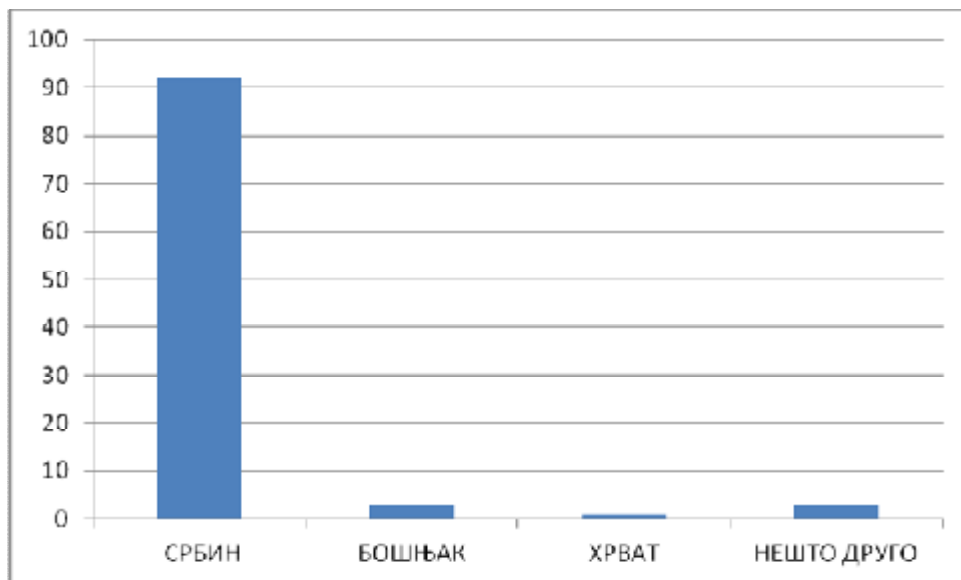

Највећи број анкетираних је домицилно становништво (64,44%), док је 24,44% избјеглих, 8,89% расељених и само 2,22% повратника. Низак проценат младих из категорије повратника је из разлога што највећи дио повратничке популације припада старијим особама, али и велики број младих уписује средњу школу у сусједним општинама које припадају Федерацији БиХ (Ошак и Градачац).

Графикон бр. 1 Структура становништва

Током спровођења анкете чланови Комисије су се трудили да истраживањем буду обухваћени грађани свих националности који живе на подручју Општине Модрича. Од укупног броја испитаника 92,93% је српске националности, 3,03% бошњачке, 1,01% хрватске, док 3,03% испитаника је неке друге националности.

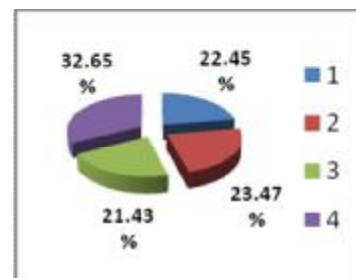

Графикон бр. 2 Националност испитаника

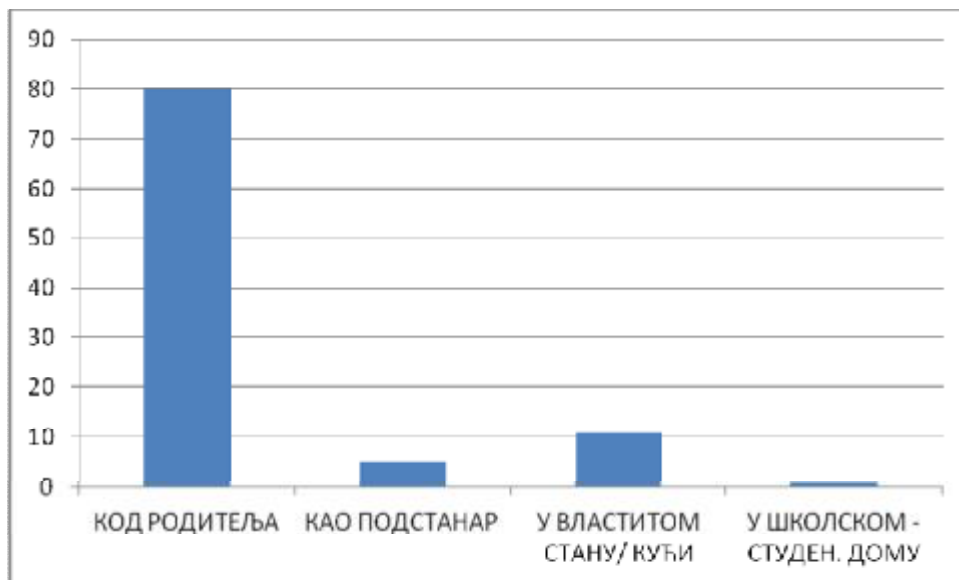
Иако је релативно низак проценат родитеља са нижом стручном спремом, нажалост велики број родитеља младих је незапослен, а то свакако утиче на квалитет живота младих. Тако од укупног броја анкетираних, чак 21,43% је младих чији ниједан родитељ није запослен док само 32,65% је оних чија оба родитеља раде. 22,45% младих је из породица у којој само отац има стално запослење и 23,47% у којој је само мајка запослена.

ЗАПОСЛЕЊЕ РОДИТЕЉА

	БР.	%
1. ЗАПОСЛЕН САМО ОТАЦ	22	22.45%
2. ЗАПОСЛЕНА САМО МАЈКА	23	23.47%
3. ЗАПОСЛЕНА ОБА РОД.	21	21.43%
4. ОБОЈЕ НЕЗАПОСЛЕНИ	32	32.65%
5. УКУПНО	98	100.00%

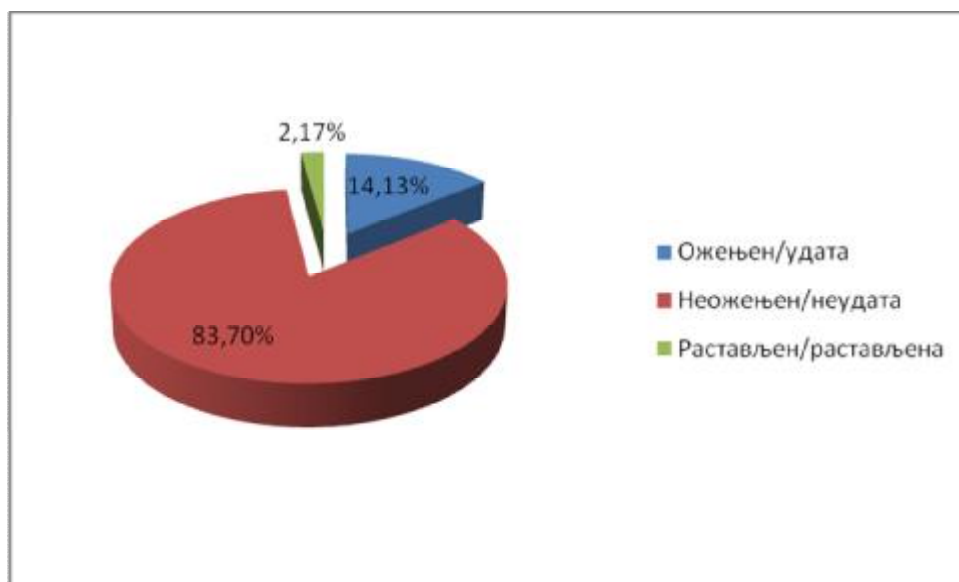

Већина испитаника, њих 82,47% станује код родитеља, 5,15% живи као подстанар, 11,34% у властитом стану или кући а 1,03% у школском односно студентском дому.

Графикон бр. 3 Начин становања младих

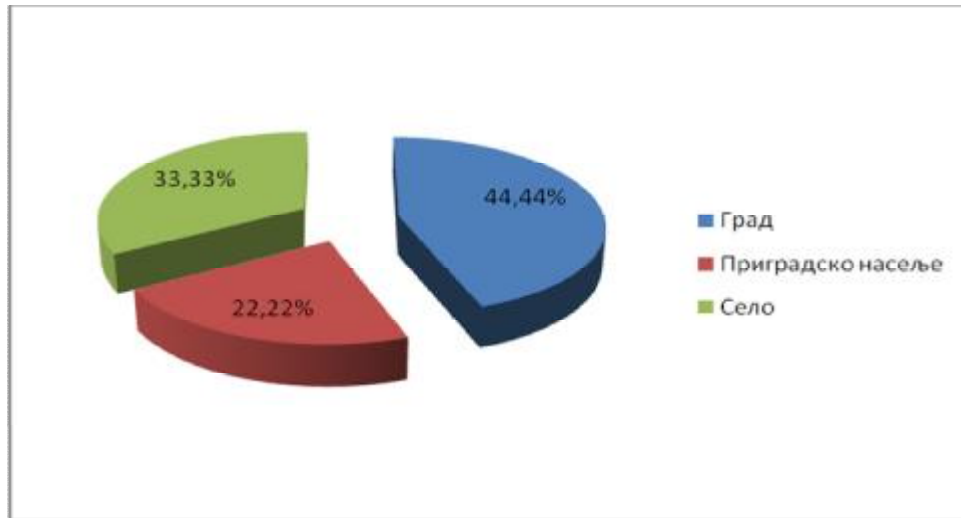
Што се тиче брачног стања 83,70% је неожењених/неудатих, 14,13% ожењених/удатих и 2,17% растављених. Охрабрујући је податак да је јако низак проценат младих који су растављени, што показује да млади ипак озбиљно схватају брак. Нажалост, на висок проценат неожењених/неудатих вјероватно утиче и проблем запошљавања и рјешавања егзистенцијалних питања, која су и највећи проблеми младих у данашњем времену.

Графикон бр. 4 Брачно стање младих

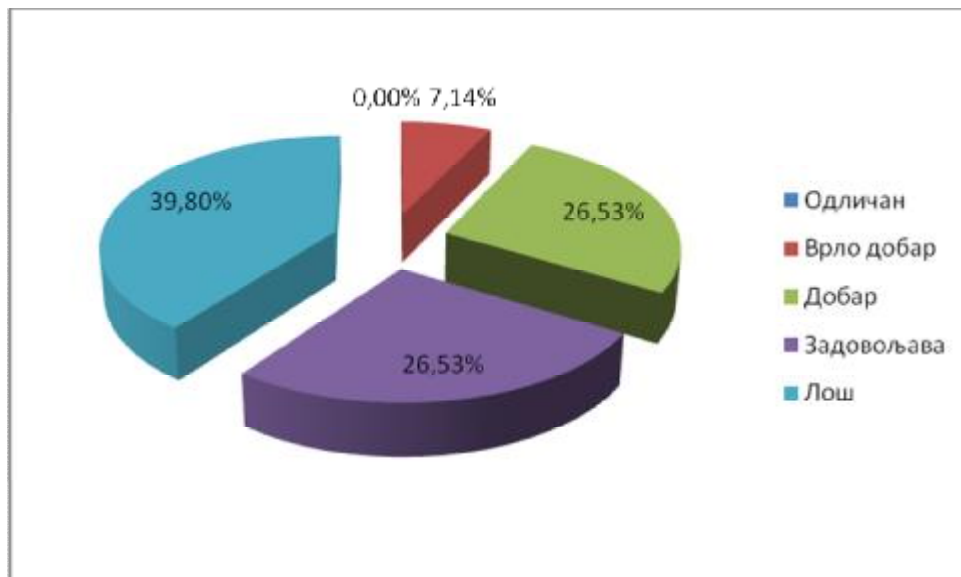
Као што је већ, речено највећи број испитаника су ученици којих је било 56,12%, студенти (3,06%), незапослена лица (19,39%) и запослене особе (21,43%), а

када је у питању мјесто становања 44,44% анкетираних живи у граду, 22,22% у приградским насељима, док је 33,33% њих живи у сеоским мјесним заједницама.

Графикон бр. 5 Мјесто становања

Што се тиче усклађености образовања младих са потребама тржишта, 26,53% испитаника сматра да образовни систем у БиХ задовољава, 26,53% испитаника сматра да је образовни систем добар, док 39,80% испитаника сматра да је образовни систем лош, 7,14% да је образовни систем врло добар, а 0,00% испитаника сматра да је образовни систем БиХ одличан што указује на неминовне потребе за промјенама функционисања образовног система.

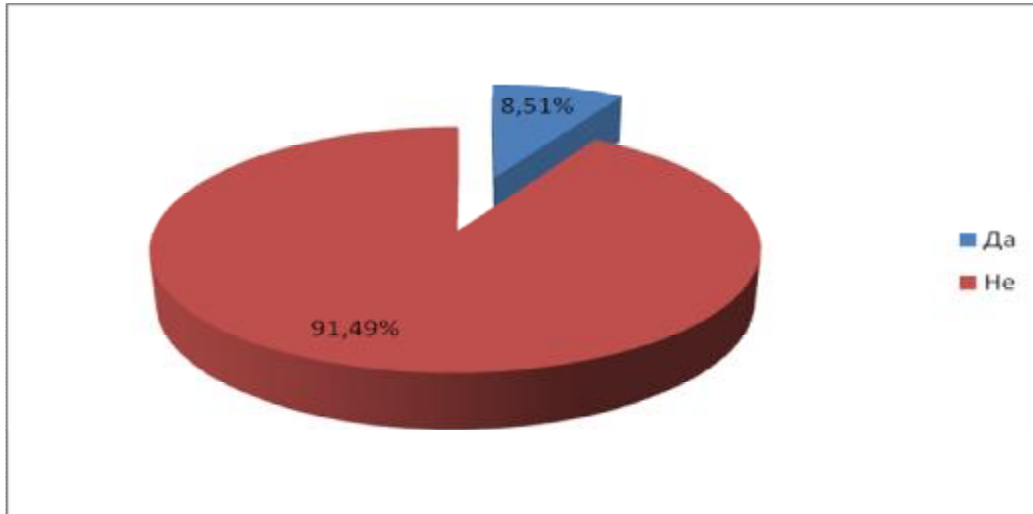

Графикон бр. 6 Образовни систем

Да се ипак поправља активизам младих у Модричи говори нам податак да је 39,18% испитаника више пута учествовало на семинарима, 6,19% је једном

присуствовало некој радионици, док 54,64% младих није учествовало на семинарима.

Међутим, млади се не укључују довољно у друштвено-социјални живот што потврђује и податак да је само 8,51% испитаника учлањено у неку НВО.

Графикон бр. 7 Чланство у НВО

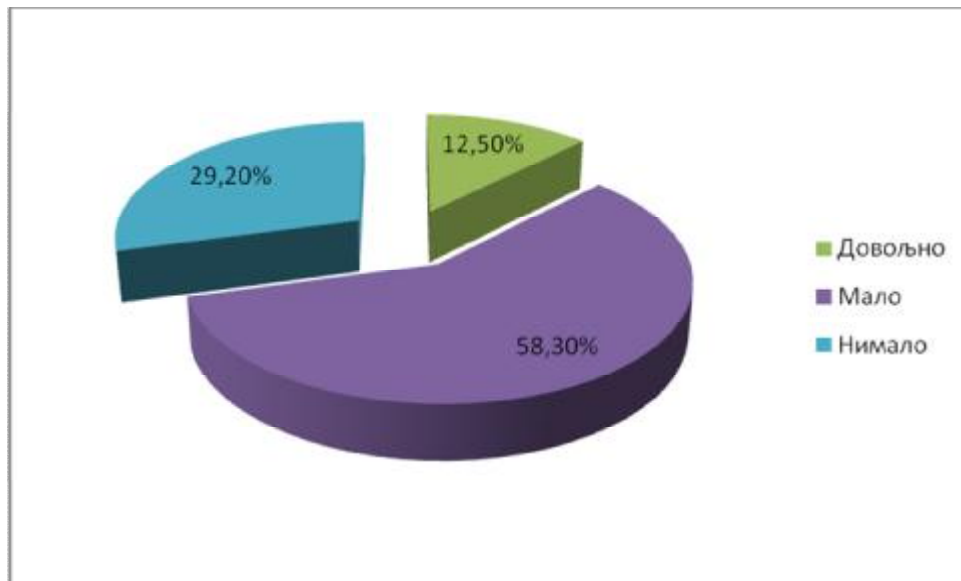
На питање да ли се поштују људска права у РС, највећи проценат младих је рекао да се углавном не поштују што се види и на графикону испод.

Графикон бр. 8 Поштовање људских права

Када је у питању бављење политиком, ту су мишљења подијељена. 12,12% испитаника мисли да се млади нимало не баве политиком, 24,24% мало, 37,37% њих сматра да би се млади могли више бавити политиком, 14,14% је одговорило довољно, док њих 7,07% мисли да су млади и превише укључени у политику.

Када је у питању учешће младих у власти резултати анкете су показали да 29,79% младих сматра да нимало не учествују у власти, 62,77% мало, док је преостали проценат испитаника нешто задовољнији са својим учешћем у власти.

Графикон бр. 9 Учешће младих у власти

Највише младих (58,3%) сматра да су њихове иницијативе мало подржане од стране власти, 29,2% да немају нимало подршке, док само 12,5% анкетираних мисли да су њихове иницијативе довољно подржане од стране власти.

Слободно вријеме је веома важно за креирање здраве личности. Највише младих своје слободно вријеме проводи пасивно, без креативних и рекреативних активности. Чак 97,85% испитаника највећи дио свог слободног времена проводи за рачунаром, њих 95,60% помаже родитељима, а 94,57% пред ТВ-ом, док се 88,37% дружи са пријатељима. Најмање времена проводе у омладинским НВО, политичким партијама и помажући људима са посебним потребама.

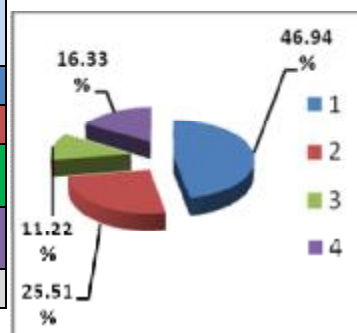
Већина испитаника сматра да ће им будућност бити боља од садашњости, док на будућност друштва у цјелини гледају скроз песимистично.

Када су у питању ставови младих према напуштању БиХ, 46,94% младих би напустило БиХ и отишло заувјек, 25,51% њих би отишло на дуже вријеме из БиХ, 11,22% би отишло само на кратко, а само 16,33% младих је задовољно животом у БиХ и не би напуштало РС-БиХ.

Иако већина испитаника тврди да би отишли заувјек, доста њих је путовало у друге земље, углавном туристички и враћало се назад у БиХ. Анализом резултата дошли смо до података да је 93% испитаника је путовало изван свог мјеста у РС, 82% је путовало у Федерацију БиХ, 88% у Србију или Црну Гору, 75% у Хрватску, док је 70% њих путовало у друге земље.

СТАВОВИ МЛАДИХ ПРЕМА НАПУШТАЊУ БИХ

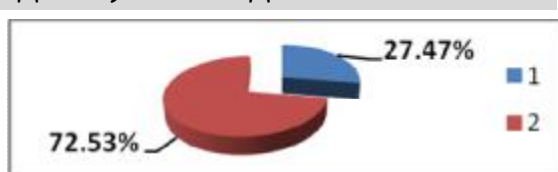
	БР.	%
1. ОТИШАО/ ЛА БИХ ЗАУВЈЕК	46	46.94%
2. ОТИШАО/ЛА НА ДУЖЕ ВРИЈЕМЕ	25	25.51%
3.ОТИШАО / ЛА САМО НА КРАТКО ВРИЈЕМЕ	11	11.22%
4. НЕ ЖЕЛИМ ДА НАПУШТАМ РС- БИХ	16	16.33%
5. УКУПНО	98	100.00%

Културним садржајима у Модричи млади су углавном назадовољни што се види из табеле испод.

ЗАДОВОЉСТВО КУЛТУРНИМ САДРЖАЈЕМ У МОДРИЧИ

	БР.	%
1. ДА	25	27.47%
2. НЕ	66	72.53%
3. УКУПНО	91	100.00%

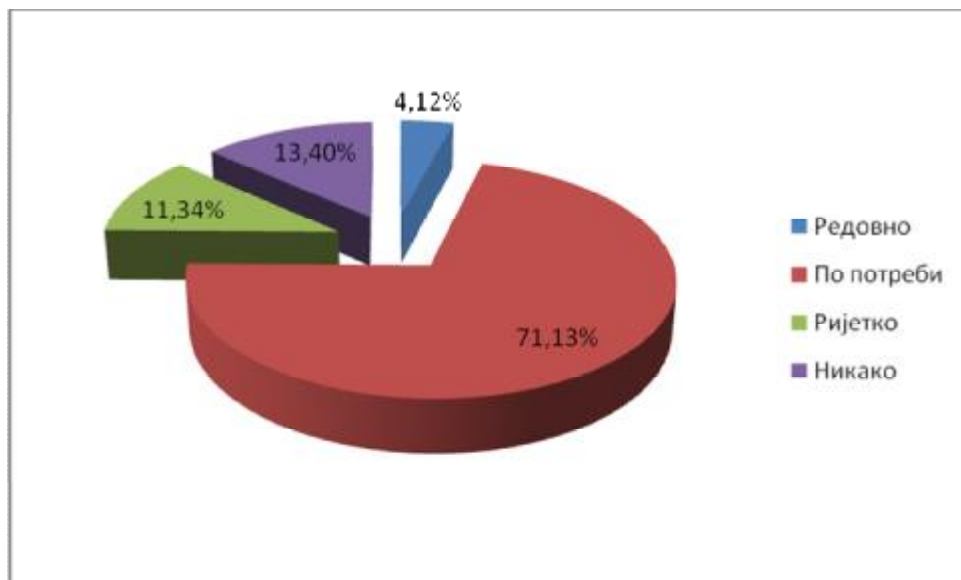

У последње вријеме проблем болести зависности све више узима маха у друштву. Млади у великој мјери конзумирају или су пробали неку од психоактивних супстанци (дрогу, алкохол, цигарете, таблете за смирење). Овај проблем је погодио и нашу општину. Да ли користе и колико често дрогу и стимулансе можемо видјети у табели испод.

КОРИШТЕЊЕ ДРОГА И СТИМУЛАНСА

	РЕДОВНО КОРИСТИМ		ЧЕСТО КОРИСТИМ		РИЈЕТКО КОРИС. / %		САМО САМ ПРОБАО/ЛА - / %		НИСАМ ПРОБ. /ЛА - %		укупно
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	
1. МАРИХУАНА	2	2%	1	1%	4	5%	5	6%	71	86%	83
2. ЕКСТАЗИ	1	1%	0	0%	0	0%	3	4%	75	95%	79
3. КОКАИН	0	0%	0	0%	0	0%	4	5%	76	95%	80
4. ХЕРОИН	1	1%	0	0%	0	0%	2	3%	75	96%	78
5. ТАБЛЕТЕ ЗА СМИРЕЊЕ	1	1%	1	1%	4	5%	3	4%	72	89%	81
6. АЛКОХОЛ	7	8%	15	17%	42	49%	4	5%	18	21%	86
7. ЦИГАРЕТЕ	4	9%	4	9%	4	9%	4	9%	29	64%	45

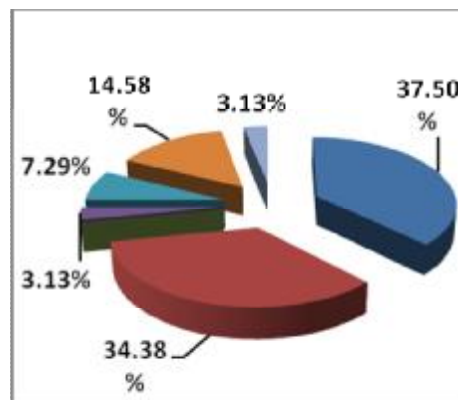
Највећи број анкетираних се изјаснило да на љекарске прегледе одлази по потреби њих 71,13%, док само 4,12% редовно. Остали испитаници посјеђују љекара ријетко или никако.

Графикон бр. 10 Одлазак на љекарске прегледе

Данас се у нашој средини релативно рано ступа у сексуалне односе. Млади се затичу психички и физички неспремни, док сексуална едукација скоро и не постоји. Услед незнања и неинформисаности, велики број младих не користи заштиту при полном односу и нису упознати са ризицима. На основу резултата из упитника њих 37,50% није имало сексуалне односе, 34,38% користи презервативе као контрацептивно средство, док 14,58% не користи заштиту при сексуалном односу. Остали испитаници користе неке друге видове заштите.

	БР.	%
1. НЕМАМ СЕКСУАЛНЕ ОДНОСЕ	36	37.50%
2. ПРЕЗЕРВАТИВ	33	34.38%
3. СПИРАЛА	0	0.00%
4. КОНТРАЦЕПТИВНЕ ПИЛУЛЕ	3	3.13%
5. СИГУРНИ ДАНИ	7	7.29%
6. НЕ КОРИСТИМ НИШТА	14	14.58%
7. НЕШТО ДРУГО	3	3.13%
8. УКУПНО	96	100.00%

На основу наведених резултата анкете одређене су приоритетне области које треба да садржи омладинска политика с обзиром на проблеме који су наведени у истраживању. То су слиједеће области:

1. Образовање и запошљавање младих,
2. Социјална политика према младима,

3. Култура, рекреативни спорт и слободно вријеме младих и
4. Здравствена заштита младих.

У складу са дефинисаним областима формиране су и радне групе са циљем детаљног разматрања проблема и проналажења адекватних рјешења за проблеме младих. Чланови радних група који су учествовали на радионицама су слиједећи:

1. ОБРАЗОВАЊЕ И ЗАПОШЉАВАЊЕ МЛАДИХ

- Александра Божић, Завод за запошљавање, Биро Модрича;
- Љиљана Станковић, Агенција за развој МСП;
- Дејан Стојановић, Савјет за питања младих;
- Славко Стојић, Савјет за питања младих;
- Весна Мркоњић, Савјет за питања младих.

2. СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА ПРЕМА МЛАДИМА

- Славиша Годоровић, Центар за социјални рад Модрича;
- Един Шабановић, Полицијска станица Модрича;
- Ружица Лазић, СШЦ „Јован Цвијић“ Модрича;
- Горан Станковић, Светосавска омладинска заједница;
- Горан Пањков, Светосавска омладинска заједница;
- Дејан Стојановић, Савјет за питања младих;
- Славко Стојић, Савјет за питања младих;

3. КУЛТУРА, РЕКРЕАТИВНИ СПОРТ И СЛОБОДНО ВРИЈЕМЕ МЛАДИХ

- Адријана Бабић, Српски културни центар;
- Јелена Пајдић, Туристичка организација општине Модрича;
- Будимир Луковић, Културно-спортски центар;
- Вера Лучић, СШЦ „Јован Цвијић“ Модрича;
- Славиша Стојановић, Асоцијација младих Врањак – АМВ;
- Невена Станић, Омладински књижевни клуб „Младост“.

4. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА МЛАДИХ

- Радојка Савић, Дом здравља Модрича;
- Бранко Симић, Дом здравља Модрича;
- Сњежана Ивановић, Општинска организација Црвеног крста Модрича.

2.1 Анализа стања по појединим областима

2.1.1 Образовање и запошљавање младих

Образовање представља стицање знања, вјештина и ставова са циљем да се омогући младој особи да препозна и оствари своје афинитете и потребе и постане самостална и посвећена личност у оквиру друштва.

Формално образовање представља хијерархијски уређен, временски степенован образовни систем који се спроводи у основним, средњошколским и високошколским институцијама. Путем наведеног система образовања потребно је вршити стално информисање ученика о могућностима даљег школовања, када је у питању избор средње школе и при одабиру факултета. Нарочито су значајни и подаци Завода за запошљавање о траженим и најмање траженим занимањима

Средњошколски центар „Јован Цвијић“ Модрича уписује ђаке у Гимназију и слиједећа подручја рада – струке:

- економија, право, трговина, администрација;
- електротехника;
- машинство и обрада метала;
- хемија и
- пољопривреда.

Средњу школу тренутно похађа 895 ученика распоређених у 32 одјељења.

Поред формалног изузетно је важно и неформално образовање. **Неформално образовање** јесте организована образовна активност ван оквира установљеног формалног система која служи различитим циљним групама и има одређене сазнајне циљеве; пружа образовање, развија самосталност и његује систем вриједности. Реализатори ових активности јесу: организације, удружења, клубови, а врсте едукација: семинари, тренинзи, креативне радионице и друго. Младима је потребно омогућити редован приступ неформалним типовима образовања, као што су правилно писање пословне биографије, израда бизнис планова или пројеката и других врста обука у зависности од потреба тржишта у датом моменту, а све у циљу већих могућности запослења.

Један од водећих проблема младих при запошљавању свакако је недостатак радног искуства. Потребно је омогућити младима да одраде приправнички стаж, стекну практично знање и потребно искуство. Тренутно према евиденцији Завода за запошљавање, Биро Модрича од укупно 3.463 незапослених, 992 незапослених лица су млади људи, узраста од 16 до 30 година, односно 28% од укупног броја незапослених.

Основно право младих је да им се омогући да прије свог запошљавања стекну адекватна и квалитетна знања и вјештине које им омогућавају да компететно раде на пословима које самостално изаберу. Приступ едукацији требало би да имају сви млади и то приступ квалитетном знању које не ограничава већ отвара могућности. Стечена знања морају да буду довољно примјењива на

тржишту рада и у складу са потребама друштва, а квалитет образовања мора бити подвргнут сталној контроли.

2.1.2 Социјална политика према младима

Социјална политика је преданост и брига за друштво и друштвене интеракције. Она дефинише циљеве и начине за адекватно функционисање друштва. Тежи усмјеравању младих ка самосталном и одговорном проналажењу рјешења која ће допринијети њиховом потпуном остварењу у друштву.

Посебне проблеме имају млади са инвалидитетом и социјално угрожени. Изражена је потреба за едукацијом, како младих са инвалидитетом о њиховим правима, тако и младих уопште о проблемима и тешкоћама младих са инвалидитетом.

Ширењем друштвених мрежа дошло је до повећања вршњачког насиља које започиње препиркама на поменутиим друштвеним мрежама, а наставља се физичким сукобима у школама и на улици. Према подацима Полицијске станице Модрича повећан је број прекршаја и кривичних дјела које су починили малољетници и млади људи у односу на претходну годину. Ово указује на потребе едукације у основним и средњим школама о насиљу и ненасилној комуникацији, као и правној регулативи у тој области. Потребно је развити и програм подршке младима који су били жртве вршњачког насиља, насиља у породици или других врста насиља.

2.1.3 Култура, рекреативни спорт и слободно вријеме младих

Ово је веома широка и разуђена област, а представља скуп активности младих у оквиру ваннаставних активности, креативног исказивања, дружења, оплемењивања свакодневног живота, очувања традиције, културне продукције, итд. Циљ културе је просвећивање, односно оплемењивање младих и обликовање простора гдје ће појединци развијати своју културу живљења и доживљај културе у складу са личним афинитетима.

Поред Српског културног центра, на подручју општине Модрича постоји неколико институција, невладиних организација и клубова који се баве културом и рекреативним спортом. Нажалост, заинтересованост младих није на завидном нивоу, али и информисаност о истим је такође слаба. Потребно је успоставити систем боље информисаности становништва, укључујући младе, о културним догађањима у општини Модрича, али и пронаћи начин мотивације младих, односно повећања заинтересованости код младих за те догађаје.

Слободно вријеме се дефинише као вријеме без обавеза, односно, вријеме које сами себи креирамо, а обухвата: спорт и рекреацију, путовања, забаве, читање, музику, филмове, медије, аматерско стваралаштво, волонтеризам, итд.

Организовање обука, односно едукација о позитивном, како физичком, тако и психичком утицају рекреативног спорта и спорта уопште је од битног значаја за унапређење здравља, а и квалитетно проведеног слободног времена младих.

2.1.4 Здравствена заштита младих

Највећи проблеми младих везани за здравље произилазе из недовољне информисаности и непостојања систематских прегледа у школском систему. Млади ријетко посјећују здравствене установе у циљу превентивних прегледа и углавном се јављају ради љекарских увјерења. Од укупног броја анкетираних особа чак 13,40% је изјавило да никако не одлазе на љекарске прегледе.

Организовање систематских прегледа по школама није лако изводиво због недостатка опреме за квалитетан систематски преглед, па је најидеалније рјешење да се прегледи одвијају у кругу здравствене установе.

Из године у годину млади све раније ступају у сексуалне односе не разумијевајући посљедице својих поступака. У школама не постоји сексуално образовање, а у већини доманћинстава та тема је и даље табу. Због незнања најчешће се не користи никаква заштита при сексуалним односима што доводи до нежељених трудноћа и разних болести. Млади, због стида или неразумијевања се не обраћају љекарима, што води ка тежим посљедицама по здравље.

Нажалост у последње вријеме све већи број младих има психичких проблема, најчешће облик је депресија, а према подацима из анализе велики број испитаника су пушачи и конзумирају алкохол.

Већина проблема младих произилази из незнања, несхватања или игнорисања опасности до којих долази усљед одређеног облика понашања. Сходно томе потребно је предузети едукативне и практичне кораке на подизању свијести, информисаности и заинтересованости младих за очување здравља.

3. Поједине области са стратешким циљевима

Из анализе стања све четири наведене области уочени су проблеми које је потребно ријешити, односно проблеми који се могу ријешити на локалном нивоу, па су одређени циљеви који би допринијели дјелимичном или потпуном рјешавању битних проблема младих општине Модрича. Ти циљеви, по већ наведеним областима су дефинисани у наставку документа:

3.1 Образовање и запошљавање младих:

- Упознавање ученика завршних разреда са начином и могућностима студирања у БиХ и у регији, као и са условима уписа и избором занимања у средњим школама
- Побољшани услови одржавања практичне наставе, анимирање ученика да активно учествују на пракси
- Проналажење привредних субјеката заинтересованих за организовање праксе ученицима у својим предузећима
- Започињање властитог бизниса младих уз кориштење субвенција
- Активно укључивање младих у процес доношења одлука на локалном нивоу
- Развијати програме неформалне едукације (репродуктивно здравље, болести зависности, предузетништво, ИТ, учење на даљину, курсеви страних језика и сл.)

3.2 Социјална политика према младима:

- Едукација младих у основним и средњим школама и разбијање предрасуда о лицима са инвалидитетом
- Стицање знања о својим правима и кориштење истих у сврху олакшања живота
- Едукација у основним и средњим школама о насиљу и ненасилној комуникацији и правној регулативи у тој области.

3.3 Култура, рекреативни спорт и слободно вријеме младих:

- Побољшање квалитета слободног времена младих
- Повећање доступности културних садржаја
- Промоција здравог живота и квалитетније слободно вријеме младих
- Суфинансирање путовања на нивоу БиХ и околине

3.4 Здравствена заштита младих:

- Побољшање здравља младих
- Млади су упознати о здравственим проблемима који проузрокују алкохол, дрога, дуван, итд.
- Повећан број младих који је упознат са последицама полно преносивих болести и АИДС-а
- Млади су обучени о начину пружања прве помоћи повријеђеним особама на лицу мјеста

4. План дјеловања (табеларни приказ)

ПРОБЛЕМ	ЖЕЉЕНИ РЕЗУЛТАТ	АКТИВНОСТИ	ВРИЈЕМЕ ПРОВОЂЕЊА	ОДГОВОРНЕ ОСОБЕ/ИНСТИТУЦИЈЕ	БУЏЕТ/КМ
4.1 Образовање и запошљавање младих					
Млади нису упознати са могућностима везаним за избор факултета и средњих школа	Упознавање ученика завршних разреда са начином и могућностима студирања у БиХ и у регији, као и са условима уписа и избором занимања у средњим школама	-Прикупљање информација о факултетима -Презентације у средњој и основним школама -Испитивање потребе за кадровима у привреди	2013. 2014. 2015. 2016. 2017.	Школе Завод за запошљавање Агенција за развој МСП	0,00 0,00 0,00 0,00 0,00
Већина младих није задовољна са стручном наставом (праксом) коју имају у школи	Побољшани услови одржавања практичне наставе, анимирање ученика да активно учествују на пракси Проналажење привредних субјеката заинтересованих за организовање праксе ученицима у својим предузећима	-Опремање кабинета и куповина других помагала за организовање практичне наставе -Сарадња школе, Завода за запошљавање и Омладинске задруге у проналажењу привредних субјеката заинтересованих за пријем ученика за одрађивање праксе	2013. 2014. 2015. 2016. 2017.	Школе Завод за запошљавање Омладинска задруга Предузећа	400,00 700,00 700,00 700,00 700,00
Незапосленост младих	Започињање властитог бизниса младих уз кориштење	-Одржавање радионица -Обука за израду бизнис плана -Избор најбоље	2014. 2015. 2016. 2017.	Завод за запошљавање Агенција за развој МСП Општина Модрича Омладинска задруга	500,00 500,00 500,00 500,00

	субвенција	пословне идеје -Упознавање младих са доступним субвенцијама -Промоција Job club-а и других институција које се баве ангажманом и подстицањем запошљавања младих			
Млади сматрају да њихове иницијативе нису подржане од стране власти	Активно укључивање младих у процес доношења одлука на локалном нивоу	-Одржавање сједница Омладинског парламента	2013. 2014. 2015. 2016. 2017	СШЦ „Јован Цвијић“ Општина Модрича	3.000,00 5.000,00 5.000,00 5.000,00 5.000,00
Недостатак неформалног образовања, нарочито за младе људе на селу	Развијати програме неформалне едукације (репродуктивно здравље, болести зависности, предузетништво, ИТ, учење на даљину, курсеви страних језика и сл.)	-Организовати предавања -Промоција путем друштвених мрежа и подјела брошура	2016. 2017.	Школе Надлежне институције у зависности од области и теме едукације Невладине организације	500,00 500,00
4.2. Социјална политика према младима					
Занемареност лица са посебним потребама	Едукација младих у основним и средњим школама и разбијање предрасуда о лицима са	-Одржавање радионица за ученике и просвјетне раднике -Рекатегоризација лица са инвалидитетом -Школа гестовног говора	2015. 2016. 2017.	Школе Центар за социјални рад Удружење за помоћ ментално недовољно развијеним лицима Удружење глувих и	1.000,00 1.000,00 1.000,00

	инвалидитетом			наглувих	
Неинформисаност младих са посебним потребама о својим правима	Стицање знања о својим правима и кориштење истих у сврху олакшања живота	-Релизовати информативну кампању о пореским и другим олакшицама за послодавце који желе запослити особу са инвалидитетом и особа са инвалидитетом које воде или желе покренути сопствени бизнис -Промоција Фонда за рехабилитацију	2015. 2016. 2017	Општина Модрича Центар за социјални рад Завод за запошљавање	200,00 200,00 200,00
Проблем малољетничке деликвенције	Едукација у основним и средњим школама о насиљу и ненасилној комуникацији и правној регулативи у тој области.	-Одржавање предавања у циљу превенције (саобраћај, вршњачко насиље, употреба опојних дрога, крађа идентитета)	2013. 2014. 2015. 2016. 2017.	Полицијска станица Школе Невладине организације	200,00 200,00 200,00 200,00 200,00
4.3 Култура, рекреативни спорт и слободно вријеме младих					
Непостојање адекватних садржаја за младе	Побољшање квалитета слободног времена младих Опремљена Кино сала	-Израда и аплицирање пројекта -Набавка и инсталисање опреме	2014. 2015.	Општина Модрича Српски културни центар Донатор грант средстава	0,00 0,00

Слаба промоција културних садржаја	Повећање доступности културних садржаја	-Израда промотивног материјала -Обавјештавање путем медија, друштвених мрежа и рекламних табли	2014. 2015. 2016. 2017.	Српски културни центар Туристичка организација Општина Модрича	200,00 200,00 200,00 200,00
Недостатак спортских садржаја	Промоција здравог живота и квалитетније слободно вријеме младих	-Организовање турнира -Покретање иницијативе за изградњу базена	2014. 2015. 2016. 2017.	Школе Општина Модрича Културно спортски центар Донатори	1.000,00 1.000,00 1.000,00 1.000,00
Млади немају услова за путовање	Суфинансирање путовања на нивоу БиХ и околине	-Одређивање критеријума за одабир младих који ће путовати -Одређивање дестинација -Организација путовања	2014. 2015. 2016. 2017.	Општина Модрича Туристичка организација Путничке агенције	1.500,00 1.500,00 1.500,00 1.500,00
4.4 Здравствена заштита младих					
Немогућност раног откривања болести и деформитета код млађих лица	Побољшање здравља младих	-Систематски прегледи младих у школама	2014. 2015. 2016. 2017.	Школе Дом здравља Модрича Општина Модрича	1.000,00 1.000,00 1.000,00 1.000,00
Неинформисаност младих о штетности порока (алкохол, дрога, дуван, итд)	Млади су упознати о здравственим проблемима који проузрокују алкохол, дрога, дуван, итд.	-Одржавање предавања о штетном утицају порока -Штампање летака -Одржавање групних радионица психолошког карактера	2013. 2014. 2015. 2016. 2017.	Дом здравља Модрича СШЦ „Јован Цвијић“ Невладиње организације	700,00 700,00 700,00 700,00 700,00

Неинформисаност младих о АИДС-- у и полно преносивим болестима	Повећан број младих који је упознат са последицама полно преносивих болести и АИДС-а	-Одржавање радионица на тему „Упознавање и спречавање полно преносивих болести“ -Спровођење кампање на Дан борбе против АИДС-а с подјелом презерватива и промотивног материјала	2013. 2014. 2015. 2016. 2017.	Дом здравља Модрича Школе Невладине организације	700,00 700,00 700,00 700,00 700,00
Незнање младих о пружању прве помоћи на лицу мјеста	Млади су обучени о начину пружање прве помоћи повријеђеним особама на лицу мјеста	-Одржавање показних вјежби чланова Црвеног крста и особа Дома здравља младима у центру града -Организовање радионица	2014. 2015. 2016. 2017.	Црвени крст Дом здравља Модрича Школе	200,00 200,00 200,00 200,00

**4.1 ФИНАНСИЈСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ
ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ ОПШТИНЕ МОДРИЧА**

ОБЛАСТ: ОБРАЗОВАЊЕ И ЗАПОШЉАВАЊЕ МЛАДИХ	
ГОДИНА	СРЕДСТВА ПО ГОДИНАМА (У КМ)
2013.	3.400,00
2014.	6.200,00
2015.	6.200,00
2016.	6.700,00
2017.	6.700,00
УКУПНО:	29.200,00
ОБЛАСТ: СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА ПРЕМА МЛАДИМА	
ГОДИНА	СРЕДСТВА ПО ГОДИНАМА (У КМ)
2013.	200,00
2014.	200,00
2015.	1.400,00
2016.	1.400,00
2017.	1.400,00
УКУПНО:	4.600,00
ОБЛАСТ: КУЛТУРА, РЕКРЕАТИВНИ СПОРТ И СЛОБОДНО ВРИЈЕМЕ МЛАДИХ	
ГОДИНА	СРЕДСТВА ПО ГОДИНАМА (У КМ)
2013.	0,00
2014.	2.700,00
2015.	2.700,00
2016.	2.700,00
2017.	2.700,00
УКУПНО:	10.800,00
ОБЛАСТ: ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА МЛАДИХ	
ГОДИНА	СРЕДСТВА ПО ГОДИНАМА (У КМ)
2013.	1.400,00
2014.	2.600,00
2015.	2.600,00
2016.	2.600,00
2017.	2.600,00
УКУПНО:	11.800,00

**4.2 ПРЕГЛЕД УКУПНИХ СРЕДСТАВА НЕОПХОДНИХ ЗА
ИМПЛЕМЕНТАЦИЈУ ОМЛАДИНСКЕ ПОЛИТИКЕ ОПШТИНЕ
МОДРИЧА 2013–2017.**

ГОДИНА	УКУПНА СРЕДСТВА (У КМ)
2013.	5.000,00
2014.	11.700,00
2015.	12.900,00
2016.	13.400,00
2017.	13.400,00
УКУПНО:	56.400,00

5. ПРОВОЂЕЊЕ И МОНИТОРИНГ

Омладинска политика општине Модрича представља документ који плански и стратешки прилази рјешавању проблема и задовољавања потреба младих у Модричи.

Провођењем политике и у њој предвиђених планова дјеловања у четири различите области омогућује се циљан и сврсисходан приступ унапређењу положаја младих на подручју општине Модрича. Како бисмо у наредних пет година, за колико је стратегија написана, могли пратити и евалуирати активности које се проводе, неизоставно је да се врши сагледавање провођења, у односу на планиране циљеве, резултате, активности, а и трошкове. Стална консултација укључених субјеката у изради, а касније и у реализацији активности, допринијеће актуализацији Политике у складу с тренутним потребама и редефинисању проблема и потреба младих. Стога, Омладинска политика не представља коначан документ, већ процес који траје и који је подложен измјенама и допунама.

Системи праћења (мониторинга) омогућују свим укљученим странама да се информишу о достигнутом степену провођења Омладинске политике.

У мониторинг требају бити укључени сви субјекти из омладинског сектора – не само особе које су судјеловале у изради политике већ и имплементатори, циљне групе (корисници), те друге организације, институције и установе које имају дотицаја с младима.

Мониторинг служи дакле, да установи у којој мјери и колико успјешно политика доприноси побољшању положаја младих. Путем мониторинга може се одговорити на кључна питања:

1. Да ли се Омладинска политика спроводи адекватно?
2. Да ли су добро дефинисане активности Омладинске политике?
3. Да ли су провођењем циљева Омладинске политике смањени проблеми младих?

Очекује се да ће заједничким залагањем свих укључених и заинтересованих страна политика оправдати своје постојање и бити примјер и другим општинама код нас, па и шире да једино институционално и стратешко планирање рјешавања проблема и задовољавање потреба младих, установљених истраживањем може унаприједити данашњи тежак положај младих у друштву.